

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 680/2540

นาง แดง เกตุวิมลโจทก์ นาง พงษ์จันทร์ ผู้ต้นจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1647, ป.พ.พ. มาตรา 1646, ป.พ.พ. มาตรา 1684, ป.พ.พ. มาตรา 171

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ตายทำเอกสารมีข้อความในตอนต้นว่า"นายก.(หมายถึงผู้ตาย)สัญญากับนางด. (หมายถึงโจทก์)ว่าไม่มีลูกเมียนางด. จึงอยู่กินฉันสามีภริยา ฯลฯถ้ามีลูกเมียเมื่อไหร่ยอมให้ยิดทรัพย์สินของข้าพเจ้าและของแม่ทั้งหมด ฯลฯ"อันมีลักษณะเป็นการให้คำมั่นสัญญาแก่โจทก์ว่าผู้ตายไม่มีภริยาและบุตรซึ่งความจริงปรากฏว่าผู้ตายมีบุตรกับจำเลยอยู่ก่อนแล้วการที่ผู้ตายปิดบังความจริงและให้คำมั่นสัญญาแก่โจทก์พฤติการณ์เชื่อได้ว่าผู้ตายมีเจตนาเพียงเพื่อให้โจทก์หลงเชื่อและอยู่กินเป็นภริยาผู้ตายเท่านั้นหาไม่เจตนาให้ผูกพันในเรื่องทรัพย์สินไม่แม้เอกสารดังกล่าวจะมีข้อความในตอนท้ายว่า" ฯลฯถ้าข้าพเจ้าตายทรัพย์สินทั้งหมดของข้าพเจ้าและของแม่ให้นางด. เป็นทายาทรับมรดกแต่ผู้เดียว ฯลฯ"ก็มีเจตนาสืบเนื่องมาจากเหตุที่จะให้โจทก์หลงเชื่อจึงหาไม่ผลสมบูรณ์เป็นพินัยกรรมไม่

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยในฐานะผู้จัดการมรดกของผู้ตายโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 3136 ตำบลคลองเขื่อน อำเภอบางคล้าจังหวัดฉะเชิงเทรา เนื้อที่ 9 ไร่ 2 งาน 40 ตารางวา ของผู้ตายให้แก่โจทก์ หากไม่ปฏิบัติตามให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาของจำเลยจำเลยให้การว่าผู้ตายไม่ได้ลงชื่อกำกับในการแก้ไขข้อความในพินัยกรรมไว้ จึงไม่ใช่พินัยกรรมและไม่สมบูรณ์เอกสารดังกล่าวเป็นเพียงคำมั่นเกี่ยวกับทรัพย์สินและเกิดจากอารมณ์ที่ผู้เขียนทะเลาะกับโจทก์ต้องการเอาใจโจทก์เท่านั้น ไม่มีเจตนาจะให้เป็นพินัยกรรม ไม่มีผลตามกฎหมาย ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้องโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืนโจทก์ฎีกาศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว คดีมีปัญหาข้อแรกตามฎีกาของโจทก์ว่า เอกสารหมายเลข ร.3 ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 265/2533ของศาลชั้นต้นหรือสำเนาเอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข 5 นายกมล ผู้ต้นผู้ตาย เป็นผู้ทำขึ้นหรือไม่ และเอกสารดังกล่าวมีผลสมบูรณ์เป็นพินัยกรรมหรือไม่ เห็นว่า แม้จะฟังว่าเอกสารดังกล่าวผู้ตายเป็นผู้ทำขึ้นตามฎีกาของโจทก์ก็ตาม แต่โจทก์เองเบิกความว่าเหตุที่ผู้ตายทำเอกสารดังกล่าวเนื่องจากโจทก์กล่าวว่าผู้ตายจะไปมีภริยาอีก ผู้ตายรับรองว่าไม่มีและเพื่อให้โจทก์มั่นใจจึงทำเอกสารดังกล่าวขึ้น และตามเอกสารดังกล่าวมีข้อความในตอนต้นว่า "นายกมล ผู้ต้น (หมายถึงผู้ตาย) สัญญากับนางแดง เกตุวิมล(หมายถึงโจทก์) ว่าไม่มีลูกเมีย นางแดงจึงอยู่กินฉันสามีภริยา ฯลฯถ้ามีลูกเมียเมื่อไหร่ ยอมให้ยิดทรัพย์สินของข้าพเจ้าและของแม่ทั้งหมด ฯลฯ" อันมีลักษณะเป็นการให้คำมั่นสัญญาแก่โจทก์ว่าผู้ตายไม่มีภริยาและบุตรซึ่งความจริงปรากฏตามสำเนาทะเบียนบ้านเอกสารหมายเลข ร.2 ในคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 937/2533 ของศาลชั้นต้นว่า ผู้ตายมีบุตรกับจำเลยโดยบุตรคนโตเกิดเมื่อปี 2518 แสดงว่าขณะที่ผู้ตายให้คำมั่นสัญญาแก่โจทก์ดังกล่าวเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2521 นั้น ผู้ตายมีจำเลยเป็นภริยาและมีบุตรอยู่แล้ว การที่ผู้ตายปิดบังความจริงและให้คำมั่นสัญญาแก่โจทก์ พฤติการณ์แห่งคดีจึงน่าเชื่อว่า ผู้ตายมีเจตนาเพียงเพื่อให้โจทก์หลงเชื่อและอยู่กินเป็นภริยาผู้ตายเท่านั้น หาไม่เจตนาให้ผูกพัน

ในเรื่องทรัพย์สินไม่ ดังนี้ แม้ตามเอกสารหมาย ร.3 หรือสำเนาเอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข 5 ดังกล่าว จะมีข้อความในตอนท้ายว่า "ฯลฯถ้าข้าพเจ้าตาย ทรัพย์สินทั้งหมดของข้าพเจ้าและของแม่ให้นางแดง เกตุวิมล เป็นทายาทรับมรดกแต่ผู้เดียว ฯลฯ" ก็มีเจตนาสืบเนื่องมาจากเหตุที่ได้วินิจฉัยมา จึงหาผลสมบูรณ์เป็นพินัยกรรมไม่ ฎีกาข้อนี้ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น และเมื่อวินิจฉัยดังกล่าว ก็ไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยในปัญหาว่า เอกสารหมาย ร.3 หรือสำเนาเอกสารท้ายคำฟ้องหมายเลข 5 ดังกล่าวถูกเพิกถอนโดยพินัยกรรมฉบับหลังหรือไม่ โจทก์มีสิทธิตามเอกสารดังกล่าวซึ่งโจทก์อ้างว่าเป็นพินัยกรรมหรือไม่ ตามฎีกาของโจทก์ต่อไป"พิพากษายืน

องค์คณะ

สมิทธิ วราอุปบล · จเร อำนวยวัฒนา · อรรถนิติ ดิษฐอำนาจ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/680/2540>